

Kronika obce Jablonové

rok 2022

OBSAH

1. Politicko-hospodárska situácia vo svete a na Slovensku
2. Kultúrne dianie v obci
3. Štatistika (narodenie, pohreby)
4. Športové spolky
5. Počasie
6. Výstavba obce

1. Politicko-hospodárska situácia vo svete a na Slovensku

Január

Došlo k výbuchu sopky Hunga Tonga-Hunga Ha'apai, ktorý spôsobil škody a spustil vlnu cunami, ktorá zaplavila tichomorské pobrežia od Japonska až po Spojené štáty.

4. – 20. február – v čínskom Pekingu sa uskutočnili 24. zimné olympijské hry. Slovensko na nich zastupovalo 50 športovcov v 7 športoch. Úvodný ceremoniál a rozlúčka na Olympijskom štadióne sa niesla v znamení pandemických opatrení a diváci opäť chýbali. Celý svet verí, že to bola posledná športová akcia bez podpory z hľadísk. Na záverečnom ceremoniáli niesol slovenskú vlajku útočník úspešného bronzového hokejového tímu Peter Cehlárik. Slovensku patrí celkové 21. miesto zásluhou zlatého triumfu Petry Vlhovej v slalome a bronzu hokejistov.

Australská vláda zaradila koaly medvedíkovité medzi ohrozené druhy.

Ruský prezident Vladimir Putin uznal nezávislosť Doneckej a Luhanskej ľudovej republiky na východe Ukrajiny a podpísal výnos nariaďujúci vstup ozbrojených síl na ukrajinské územie. 24. februára – Rusko začalo v skorých ranných hodinách ofenzívu na Ukrajinu.

Február

Národná rada SR schválila a prezidentka Z. Čaputová ratifikovala dohodu o obrannej spolupráci s USA, ktorá americkým ozbrojeným silám umožní využívať letecké základne Malacky a Sliač.

Marec

Valné zhromaždenie OSN schválilo rezolúciu požadujúcu okamžité zastavenie bojov a stiahnutie ruských vojsk z Ukrajiny.

Počas ruskej invázie na Ukrajinu ruské sily zasiahli a obsadili Záporožskú jadrovú elektráreň.

V Pekingu sa bez účasti zástupcov Ruska a Bieloruska začali XIII. zimné paralympijské hry. Slovenskí paralympionici na nich získali 3 zlaté a 3 bronzové medaily.

Máj

Fínsko a Švédsko podali žiadosť o členstvo v NATO. Rozhodnutie bolo „motivované obavami o bezpečnosť, ktoré vyvolala ruská vojenská invázia na Ukrajinu“.

7. máj – na návštevu Slovenska pricestovala prvá dáma USA Jill Bidenová.

Jún

Európska komisia schválila zavedenie eura v Chorvátsku, ktoré sa má k 1. januáru 2023 stať 20. členským štátom eurozóny.

V Londýne sa uskutočnili štyri dni osláv 70. výročia nástupu kráľovnej Alžbety II. na trón Spoločenstva národov.

August

25. august – Úrad jadrového dozoru vydal povolenie na spustenie 3. bloku Mochoviec.

September

8.9. – úmrtie kráľovny Alžbety II. vo veku 96 rokov. Nástupcom trónu sa stáva jej syn Charles, ktorý prijal meno Karol III.

13. september – prezidentka SR Zuzana Čaputová vymenovala nových ministrov – Karla Hirmana (hospodárstvo), Viliama Karasa (spravodlivosť) a Rastislava Káčera (zahraničie). Vedením rezortu školstva bol dočasne poverený premiér Eduard Heger. Skôr v ten deň prijala demisie ministrov spravodlivosti Márie Kolíkovej, zahraničných vecí Ivana Korčoka, školstva Branislava Gröhlinga a hospodárstva Richarda Sulíka.

Október

2.10. – na Staromestskej ulici v Bratislave, v mestskej časti Staré Mesto došlo krátko po 22:25 k vážnej dopravnej nehode, zrážke vozidla Škoda Superb s chodcami čakajúcimi na autobusovej zastávke mestskej hromadnej dopravy *Zochova*, v dôsledku ktorej zahynulo päť osôb (z toho štyria vysokoškolskí študenti) a ďalších šesť osôb ostalo zranených. Nehodu spôsobil vodič pod vplyvom alkoholu pri jazde vysokou rýchlosťou, ktorého polícia na mieste zadržala, pričom vyšetrovateľ začal trestné stíhanie vo veci spáchania

trestného činu usmrtenia. Táto tragédia otriasla Slovenskom, spustilo sa podpisovanie petície za doživotný odsúdenie šoféra.

Prezidentka Slovenskej republiky (SR) Zuzana Čaputová na návrh predsedu vlády SR Eduarda Hegera vymenovala pedagóga Jána Horeckého za ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR.

12. október – na Zámockej ulici v Bratislave došlo okolo 19 hod. k strelbe, ktorá si vyžiadala dve obete a jednu zranenú osobu.

29. október – regionálne voľby 2022

November

3. november – prezidentka Zuzana Čaputová oznámila, že referendum o možnosti skrátiť volebné obdobie sa bude konať 21. januára 2023.

30. november – Vláda schválila Memorandum o zlepšení systému zdravotníctva 2022. Išlo o požiadavku LOZ v súvislosti s hromadným výpoved'ami lekárov. Zároveň parlament schválil zvýšenie platov zdravotníkov.

December

1. december – minister vnútra Roman Mikulec nebol odvolaný zo svojho postu vo vláde Eduarda Hegera.

15. december – vláde Eduarda Hegera bola počas rokovania Národnej rady Slovenskej republiky vyslovená nedôvera.

23. december – Igor Matovič skončil vo funkcii ministra financií. Urobil tak na podnet strany SaS po tom, čo bola splnená jeho podmienka schválenia budúcoročného rozpočtu.

2. Kultúrne a politické dianie v obci

12.3.-15.3. na základe požiadavky z hraničných prechodov s Ukrajinou aj v našej obci prebehla zbierka materiálu pre potreby utečencov na ukrajinskej hranici. V spolupráci s Okresným úradom Bytča - odborom krízového riadenia, s DHZ Jablonové a Obcou Jablonové bola zbierka organizovaná v budove Požiarnej zbrojnice v Jablonovom.

23.4. Obec Jablonové spolu s obecnými zložkami pri príležitosti Dňa Zeme, pozval všetkých občanov, ktorým nie je ľahostajné životné prostredie a svet okolo nich, na dobrovoľnícku brigádu upratovania okolia obce. Po skončení brigády bolo pripravené občerstvenie na ihrisku Pod Stráňou.

8.5. Deň matiek sa opäť konal v radostnej atmosfére, pretože sa mamičky a ich deti mohli osobne zúčastniť na tejto milej oslave. P.starosta sa prihovril takýmito slovami: „Milé mamičky a babičky, verím že dnešná uponáhľaná doba vám neukrojí z materinskej lásky, majte vždy otvorené srdcia a náruč pre vaše deti a vnúčatá. Dnes títo naši vystupujúci sú ozajstnými deťmi, chodia do škôlky a do školy, a tak na dnešný sviatok -Deň Matiek, nemožno od nich očakávať, že vám kúpia darček. Za vašu starostlivosť a láskavosť vám pripravili iné darčeky, ktoré nestoja peniaze ale je v nich ukrytá láska k vám... „ Následne po príhovore vystúpili deti z našej MŠ pod vedením Ľubky Pinčíkovej a Mišky Klundovej. Za lásku starostlivosť a obetavosť sa prišli poďakovať aj staršie deti z našej obce, ktoré navštevujú ZUŠ. Súrodenci Kaplíkovci, súrodenci Záhalkovci, súrodenci Kovalíkovci, Miška Hanulíková, Klárka Ondrušková a Martinko Galo. Po krásnom programe na všetkých čakalo chutné občerstvenie.

4.6. Deň detí sa aj v tomto roku niesol v duchu „Rozprávkového lesa“. Na ceste krásnym prostredím našej dedinky deti stretli mnoho rozprávkových bytostí, ktoré ich čakali a a sprevádzali pri plnení úloh. Na konci zaujímavej cesty ich čakalo občerstvenie na ihrisku Pod Stráňou, balónová vodná vojna a detská diskotéka.

18.-19.06. Sa uskutočnilo spomienkové podujatie pri príležitosti prezentácie knihy o Mons. Justínovi Beňuškovi. Narodil sa v r.1918 vo Veľkých Bieliciach pri Partizánskom. Teológiu študoval v Nitre, kde ho r.1942 vysvätili za kňaza. Po neúspešnom úteku do Rakúska ho v apríli 1951 zadržali a v rámci procesu „Titus Zeman a spol.“ ho dňa 22. februára 1952 Štátny súd v Bratislave odsúdil na dvanásť rokov väzenia za vlastizradu ako hlavný trest, so stratou občianskych

práv na desať rokov. V rámci amnestie r. 1960 ho prepustili z leopoldovskej väznice. Do pastorácie sa dostal až v r. 1968. V r. 1971 ho preložili na faru v Súľove-Hradnej, kde pôsobil desať rokov. V rokoch 1981-1994 bol farárom v Klátovej Novej Vsi. Tu mu bol v r. 1990 udelený titul pápežského kaplána. Až r.1991 Mestský súd v Bratislave zastavil súdne konanie a úplne ho rehabilitoval. Od r. 1994 žil na odpočinku v Novákoch, kde oslávil aj 60.výročie vysviacky. Od 1. júla 2006 žil v Dome pokojnej staroby v Cíferi, kde aj zomrel. 15. septembra 2006 ho nitriansky diecézny biskup Mons. Viliam Judák menoval za titulárneho opáta Opátstva Blahoslavenej Panny Márie v Klíži pri Topoľčanoch. Je pochovaný v Žabokrekochoch nad Nitrou.

Spomienka sa začala už v sobotu odchodom do Žabokriek nad Nitrou, kde je Mons. Beňuška pochovaný. Slávila sa tu svätá omša, ktorej hlavným celebrantom a kazateľom bol vdp. Václav Galo. Po nej sa uskutočnila pietna spomienka pri hrobe Mons. Beňušku. Odtiaľ sa odišlo do Klátovej Novej Vsi, kde bol v rokoch 1981-1994 farárom. Svätú omšu celebroidal a kazateľom bol vdp. Michal Baláž.

Na druhý deň v nedeľu sa slávila svätá omša za zosnulého Mons. Beňušku v kostole Ružencovej Panny Márie v Jablonovom. Hlavným celebrantom a kazateľom bol Mons. Karol Hanulík, kanonik. Prihovoril sa aj predseda Konfederácie politických väzňov na Slovensku Peter Sandtner. Po skončení sa všetci presunuli k pietnej spomienke pri pomníku Mons. Beňušku. Podujatie sa ukončilo v kultúrnom dome, kde bol pripravený bohatý kultúrny program, kde vystúpili súrodenci Kaplíkovci a rodina Glosserovcov. Spomienky na život a dielo Mons. Beňušku boli zachytené v knihe „Cestu pravdy som si vyvolil“, ktorú pripravilo viacero rodákov našej obce. Knihu predstavil Mons. Michal Baláž. Po skončení boli hostia pozvaní na príjemné občerstvenie.

1.- 2. októbra obecný úrad v spolupráci s OZ Jablonové usporiadal tradičnú výstavu ovocia a zeleniny vypestovanú našimi občanmi. Mohli sme vidieť nádhernú úrodu našich záhrad – rôzne odrody ovocia a zeleniny, ale aj huby, chlieb, bezlepkové pečivo. Zapojili sa aj detičky z MŠ, ktoré vlastnoručne vyrobili jesennú dekoráciu. Postarané bolo aj o pohostenie – medzi rôznymi druhmi pomazánok si každý našiel tú svoju obľúbenú.

29. októbra - Voľby do orgánov samosprávy obcí a voľby do orgánov samosprávnych krajov. Za starostu Obce Jablonové bol zvolený: Ladislav Čička (nezávislý kandidát). Do Obecného zastupiteľstva v Jablonovom boli zvolení:

Bc. Viktória Ciprichová, Mgr. Natália Kocianová, Marcel Baláž, Beata Čičková, Miroslav Tarhaj, Mgr. Miroslava Krajčiová, Marián Gajdošík.

Do zastupiteľstva Žilinského samosprávneho kraja boli zvolení vo volebnom obvode – Bytča: Ing., Miroslav Minárčik, Ing., Peter Weber, Mgr. Karina Holešová.

23.11. sa konalo slávnostné zasadnutie obecného zastupiteľstva, ktoré sa začalo štátnou hymnou. Potom prítomných privítal starosta obce Ladislav Čička. Predseda miestnej volebnej komisie Veronika Čičková oboznámila prítomných o výsledkoch volieb a odovzdala osvedčenia o zvolení novozvolenému starostovi a novozvoleným poslancom obecného zastupiteľstva, ktorí následne zložili zákonom predpísaný sľub a potvrdili ho podpisom.

Starosta navrhol mandátovú komisiu v zložení: Mgr. Natália Kocianová - predseda a Mgr. Miroslava Krajčiová a Marián Gajdošík – členovia mandátovej komisie a návrhovú komisiu v zložení: Bc. Viktória Ciprichová – predseda a Beata Čičková a Marcel Baláž – členovia návrhovej komisie. Starosta navrhol, aby predsedovia komisií boli poslanci obecného zastupiteľstva a členovia i z radov občanov v tomto zložení nasledovne:

vo finančnej komisii: predseda Beata Čičková a členovia: Bc. Viktória Ciprichová a Mgr. Miroslava Krajčiová v komisii pre rozvoj vzdelávania, kultúry a športu: predseda Marcel Baláž a členovia Mgr. Natália Kocianová a Marián Gajdošík

v stavebno – cestnej komisii: predseda Miroslav Tarhaj a členovia: Marcel Baláž a Peter Galo. Za svojho zástupcu starosta navrhol poslankyňu Beatu Čičkovú, s čím aj poslanci súhlasili. Na záver starosta obce poďakoval všetkým prítomným za účasť a zasadnutie ukončil.

10.12. Vianočné trhy

Po dvoch pandemických rokoch sme mohli opäť zažiť čarovnú atmosféru II. ročníka vianočných trhov aj v našej obci, ktoré zorganizoval OcÚ s OZ Jablonové pred kultúrnym domom. Bohatý program tvorili: koncert súrodencov Poliakovcov z Krasňan na heligónkach., rozličné stánky, ktoré ponúkali typický vianočný punč, kapustnicu, medovníky a iné dobroty. V kultúrnom dome bol program pre deti, kde nechýbal očakávaný Mikuláš a nakoniec premietanie detského filmu. Celé to sprevádzala vianočná hudba.

24.12. Vianočný príhovor starostu

„...Želám Vám, milí spoluobčania, aby ste prežili spokojné, Bohom požehnané a radostné, zázrakmi naplnené Vianočné sviatky. Mojím vinšom do týchto Vianočných sviatkov sú slová emeritného pápeža Benedikta XVI. „Boh sa pre nás stal darom“. Daroval samého seba. Vianoce sa stali sviatkom darov, aby sme tak napodobnili Boha, ktorý nám daroval samého seba. Medzi mnohými darmi, ktoré kupujeme a dostávame, nezabudnime na ten pravý dar NAVZÁJOM SA DAROVAŤ JEDEN DRUHÉMU.“

3. Štatistika (narodenie, pohreby)

V roku 2022 sa narodilo 7 detí z toho 4 chlapci a 3 dievčatá: Matúš Kopták č. 245, Klára Butková č. 8, Natália Raždíková č. 124, Damián Panák č. 58, Cyntia Gabriela Tóthová Jablonové, Adam Surma 243, David Miloš Haluška č. 176

Zomrelo 11 občanov z toho 6 mužov a 5 žien: Anna Kecíková č. 250, Anton Krajčí č. 136, Ján Baláž č. 100, Mária Pistovčáková č. 49, Margita Butková č. 62, Ján Galo č. 58, Anna Bučová č. 91, Štefan Ďuriník č. 98, Alojz Galo č. 80, Jozef Rosa č. 147, Mária Čičková č. 48,

V roku 2022 bolo 5 sobášov

K 31.12.2022 má naša obec 892 obyvateľov. Dospelých obyvateľov nad 18 rokov je 724 z toho 366 mužov a 358 žien Detí do 14 rokov je 141 z toho 63 dievčat a 78 chlapcov Mládež od 15 do 17 rokov 27 z toho 12 dievčat a 15 chlapcov.

4. Športové spolky

11.marca 2022 bolo 12 členov darovať krv.

V dňoch **12 až 15 marca 2022** boli nápomocní obci so zbieraním potravín a oblečenia pre ľudí utekajúcich pre vojnu z Ukrajiny

20.3.2022 sa začali tréningy s deťmi. Prvého tréningu sa zúčastnilo 20 detí z toho 2 dievčatá zo Súľova. Deti trénuje Peter Tarhaj a asistuje mu Peter Krajčí (1980).

23.4.2022 v spolupráci s obecným úradom a obecnými zložkami zbierali odpadky v chotári našej obce. Akcie sa zúčastnili aj deti z nášho zboru.

20.5. 2022 sa konalo kolo súťaže Plameň, na ktorom sa zúčastnilo družstvo chlapcov a družstvo dievčat. Dievčatá obsadili v kategórii Požiarny útok aj kategórii CTIF 2. miesto.

V nedeľu **29.5.2022** sa konalo cvičenie na ihrisku Pod Stráňou, zamerané na preskúšanie si práce s novo zakúpenou technikou, motorovou striekačkou PS 12 s obsahom 1600cm³. Na cvičení sme si taktiež vyskúšali prácu s ejektorom, defletorom.

3.6.2022 sa zúčastnili Dňa detí pre deti z MŠ Jablonové.

19.6.2022 sa naši členovia sa zúčastnili sv. omši za zosnulého Mons. Justína Beňušku.

1.7.2022 organizovali letné kino na ihrisku pod stráňou. Premietal sa film The Bad Guys.

10.7.2022 sa naši muži nad 35 zúčastnili súťaže vo Veľkých Karloviciach - Tíšavách. Kde obsadil 8 miesto.

15.7.2022 sa konal 1.rocnik hasičského stanovanie s deťmi. Počasie vyšlo a užili si kopec zábavy - stavanie stanového tábora, opekačka, futbal, streľba zo vzduchovky, zdravotná príprava. Samozrejme nemohli chýbať hasičské tréningy, airsoft a nočný pochod lesom. Veľká vďaka patrí všetkým rodičom, ktorí pomáhali s prípravou jedla pre deti a organizáciou celého víkendu, partii

chalanov, ktorí nám spestrili deň airsoftovou zábavou a Zuzke Kúdelčikovej za prednášku a ukážky ako poskytnúť prvú pomoc.

6.8.2022 organizovali 5. ročník detskej hasičskej súťaže s letným kinom.

3.9.2022 organizovali na záver leta „Letné kino“ na ihrisku Pod Stráňou. Premietal sa film Morská príšera.

5. Počasie

Najteplejším za takmer 90 rokov bol už Silvester a prelom roku 2021/2022, teploty prepisovali rekordy na mnohých miestach. Snehová vrstva sa vo viacerých strediskách znížila o desať cm, čo nerobilo radosť najmä lyžiarom. V strede januára sa však veľmi ochladilo, miestami bolo na Slovensku pod -15 stupňov, tvorila sa poľadovica..

7. januára vybuchla najvyššia hora na ekvádorskom súostroví Galapágy, sopka Wolf. Dolu jej svahmi sa valila láva a nad Tichým oceánom sa vznášali mračná popola.

Jar bola veľmi chladná, až mrazivá,. Okrem mesiacov marec a apríl boli ostatné mesiace "teplejšie než zvyčajne". V máji boli silné búrky, ale ostatné mesiace boli mimoriadne suché a teplé počasie vytvorilo priaznivé podmienky pre vznik lesných požiarov v Európe. Požiar v Národnom parku (NP) České Švajčiarsko, ktorý sa rozšíril až do Nemecka, pomáhali hasiť aj letecké posily zo Slovenska. Tieto požiare spôsobili najvyššie emisie CO₂ z požiarov za posledných 15 rokov.

V období leta bolo veľké sucho, málo zrážok. Rána a podvečer boli však chladnejšie ako po iné letá. V zime bolo veľmi teplo. Jedine týždeň pred Vianocami napadalo veľa snehu, po ktorom však na sviatky už nebolo ani stopy. Do konca roka boli teploty nad nulou.

6.Výstavba obce

Po údržbe a realizácii ozvučenia zvona vo zvonici vznikla požiadavka na zosilnenie zvuku zvona. Obecné zastupiteľstvo sa dohodlo, že zosilnenie zvuku zvona smerom do dediny je potrebné a schválilo dodanie zvukového systému na vežičku zvonice.

Zrealizovalo sa tiež potrebné dopravné značenie pri MŠ a PZ Jablonové a pri kritických miestach v obci.